

"We gaan voor een havengebied dat kansen biedt aan het hele Waasland"

Dit voorjaar beslist de Vlaamse Regering over het GRUP dat het hele Antwerpse havengebied afbakt. Zowel op linker- als rechterscheldeoever staat dan duidelijk omlind waar er ruimte is voor o.a. haven en industrie, landbouw, bewoning en natuur, erfgoed en andere waardevolle functies. Naast dit GRUP worden er ook een heleboel flankerende maatregelen genomen. Deze maatregelen zullen er voor zorgen dat de hele regio rond het havengebied volop kansen krijgt. Peter Deckers, voorzitter van MLSO, nodigde Jan Hemelaer, procesmanager van dit GRUP, uit voor een gesprek over hoe dat voor de Waaslandhaven in elkaar zit.

PD: "Jan, er is al heel wat te doen geweest over dit GRUP en de gevolgen ervan. We weten dat mensen die in het afbakeningsgebied wonen of er hun bedrijf hebben, elders moeten gaan. Wat wordt er in eerste instantie voor die mensen gedaan?"

JH: "Dat je je woonplaats of werkplaats moet verhuizen, is onaangenaam. Niemand wordt hier graag mee geconfronteerd. De belangrijkste zorg wordt nu om de gevolgen van die afbakening voor de getroffen bewoners en landbouwers, zoveel mogelijk op te vangen. De Vlaamse Regering heeft

hiervoor een sociaal begeleidingsplan goedgekeurd. Er zijn verschillende maatregelen voor de getroffen mensen. We gaan eerst uit van de redenering dat de getroffen en gepaste wijze gecompenseerd moeten worden voor het feit dat zij deze gebieden moeten verlaten. Daarnaast proberen we te zorgen voor een voldoende aanbod aan evenwaardige woningen in de omgeving. De bemiddelaar 'Grootschalige Vlaamse infrastructuurprojecten' informeert en ondersteunt persoonlijk alle betrokkenen en zoekt samen met hen naar oplossingen.

Maar we willen er ook voor zorgen dat de hele regio het minstens even goed of beter doet, maar dan wel binnen de nieuwe context van de haven die, laat ons niet vergeten, toch voor heel wat tewerkstelling in het Waasland zorgt. Niet enkel compenseren dus voor de aanwezigheid van die haven, maar verder kijken en er kansen in vinden. Hoe dat juist in zijn werk gaat, is een verhaal van steun op maat. Voor de getroffen boeren zijn er naast verschillende financiële compensaties ook de gronden uit de grondenbank die zij in ruil kunnen krijgen. Landbouwbedrijven worden intensief begeleid en aangespoord om het bijvoorbeeld op een kleinere landbouwoppervlakte even goed te doen.

De havenuitbreiding betekent niet dat morgen iedereen binnen het afbakeningsgebied meteen en tegelijk weg moet. Vooral de landbouwers kunnen op bepaalde plaatsen gefaseerd hun gronden van de hand doen. Ze kunnen ervoor kiezen om al hun gronden meteen te verkopen of dit stapsgewijs te doen, op het ritme van de ingebruikname van de verschillende gebieden. Er is echt heel wat mogelijk."

PD: "Wat bedoel je juist met die kansen voor de regio?"

JH: "We willen de leefkwaliteit in de hele omgeving van de haven opkrikken. Bijvoorbeeld door nieuwe natuurgebieden in te richten en bufferdijken aan te leggen. We willen die maatregelen niet alleen realiseren, we willen er ook mogelijkheden uithalen voor zogenaamd zacht toerisme: natuurcreatie, fietswegen over de dijken, ... Al deze maatregelen kunnen mogelijkheden bieden voor de hele regio. Gecombineerd met een deel van het aanwezige erfgoed, heb je een waaier aan mogelijkheden."

PD: "Over het erfgoed in de poldergebieden, dat er zeker is, is anders nog maar weinig gesproken binnen de kader van het GRUP."

JH: "Dat is niet helemaal juist. Er is een uitgebreide studie gebeurd die al het landelijk erfgoed goed gedocumenteerd heeft en in kaart heeft gebracht. Dat er erfgoed verloren zal gaan door de havenuitbreiding, is niet te vermijden. Daarom worden de resultaten van die studie meegenomen naar een werkgroep. Deze werkgroep zal zich buigen over de vraag: hoe gaan we om met het aanwezige erfgoed, binnen de geplande veranderingen? Bij die werkgroep zullen experts op het vlak van erfgoed betrokken worden maar ook andere experts. We hopen dat er creatieve manieren zullen gevonden worden om het aanwezige erfgoed maximaal te benutten. Maar daarnaast zijn er ook plekken met een belangrijke erfgoedwaarde die niet verloren gaan, zoals Prosperdorp bijvoorbeeld. Daar liggen sowieso kansen voor erfgoed en recreatie."

PD: "Dat er meer industrie en haven komt, staat buiten kijf. Maar dat brengt ook meer verkeer, vervuiling, overlast met zich mee. Wat wordt daar aan gedaan?"

JH: "Ook op die vlakken mikken we op

twee zaken: enerzijds compenseren voor wat er bij komt, bijvoorbeeld meer rijstroken op wegen, of de aanleg van nieuwe ontsluitingswegen en geluidsschermen. Anderzijds willen we ook beter omspringen met de nieuwe context: zo moeten we bijvoorbeeld nadenken over hoe we goederen minder milieubelastend kunnen vervoeren (bv. via het spoor) of hoe we de goederenstroom beter kunnen verdelen. Nog concreter: hoe kunnen we het havenverkeer zoveel mogelijk weghouden uit de polders. Met al deze elementen werd en wordt rekening gehouden bij het uittekenen van een toekomstvisie voor de regio en we zijn daar nu al volop mee bezig."

"Wat de andere maatregelen betreft zoals bv. geluidsbuffers en acties tegen luchtverontreiniging, deze zullen we uitvoeren naar gelang het gebied sneller of trager ontwikkelt. We willen de maatregelen laten meegroeien op het tempo van het nieuwe ontwikkelingsgebied in en om de haven."

PD: "Klinkt goed, maar dit plan sleept nu al zo lang aan. Is het nog wel haalbaar, en nuttig, om zo iets zo lang te laten aanslepen?"

JH: "Ook hier heeft de medaille twee kanten. Enerzijds is het normaal dat wanneer je een plan opstelt voor een dergelijk groot gebied, met een dergelijk groot belang voor heel Vlaanderen, dat je ruim de tijd neemt om met alle betrokkenen te overleggen. Alles moet ook duidelijk in kaart worden gebracht en bestudeerd. Het gaat hier om een extreem complex dossier, met heel veel betrokken partijen. Dit kon niet anders dan lang duren. Ik denk dat het belangrijk is dat er nu duidelijkheid komt op het terrein en dat je mensen en bedrijven zekerheden biedt. Grote bedrijven die binnen dit en tien jaar grote investeringen plannen, moeten vandaag kunnen weten of ze die plannen effectief zullen kunnen uitvoeren. Landbouwers die hun bedrijf verder willen uitbouwen, moeten weten binnen welke context dit kan gebeuren. Je moet die mensen zekerheid bieden. We zijn dus inderdaad op een punt gekomen waar er een definitieve beslissing genomen moet worden, in het belang van iedereen."

PD: "Ik kijk, samen met jou, uit naar de beslissing. Dank voor dit gesprek!"

Met 'Haven en Goed' brengen Jan Geers en Peter Thyssen een theaterstuk over drie generaties dokwerkers. Tegen de achtergrond van de Antwerpse en Waaslandhaven brengt een Vlaamse topcast het verhaal van een familie verweven met diezelfde haven: een absolute aanrader.

Familiekroniek in de haven

Het stuk vertelt de geschiedenis van drie generaties van dezelfde familie. "Het verhaal op zich kan zich tegen eender welke achtergrond afspelen", zegt Peter Thyssen, "maar het is de haven en alles wat erom draait dat het zoveel uitstraling geeft. Op zich zal iedereen die naar het toneelstuk komt kijken, er iets in herkennen. Mensen die een band hebben met de haven, zullen naast het familieverhaal nog veel andere elementen uit hun leefwereld herkennen".

Haven en Goed: toneelstuk over havenarbeiders voor havenarbeiders

Hulp uit de havenwereld

Om het geheel zo authentiek mogelijk te maken, deden de auteurs een beroep op een aantal bevoorrechte getuigen: havenarbeiders dus. "We raadpleegden meer dan tien havenarbeiders om ons verhaal zoveel mogelijk te doen aansluiten bij de realiteit", zegt Peter Thyssen, "zowel voor wat de flashbacks betreft, als de huidige situatie in de haven. In de teksten zitten ook echte dokwerkerstermen ingebakken. Als je bijvoorbeeld wil weten wat een gedaan-gedaan is, moet je zeker komen kijken (lacht, nvdr)".

Vlaamse topcast

Voor deze productie wisten Thyssen en Geers een topcast bij elkaar te brengen. Naast Thyssen zelf (Crimi Clowns, De zonen van Van As) vervulde Sien Eggers (Van vlees en bloed, Het Eiland), Arnold Willems (Oud België), Stefan Perceval (Witse), Maarten Bosmans (Flikken), Marjan De Schutter (Zone Stad) en Arne Focketeyn (Vaneigens) de cast.

Trotse sponsor

MSLO is erg trots dat ze samen met GHA dit project tot stand kan doen komen. Elk initiatief dat de haven en haar arbeiders bij een breed publiek bekend maakt, kan op de sympathie van MLSO rekenen. Komen kijken dus!

Voorstellingen Haven en Goed

CC Ter Vesten Gravenplein 2, 9120 Beveren 5-6-7-8 april, 20.30 u.
Kaarten: 03 750 10 00
tickets.tervesten@beveren.be
Arenbergschouwburg Arenbergstraat 28, 2000 Antwerpen 10-11-12-12-14 april, 20.30 u.
Kaarten: 03 202 46 46
www.arenbergschouwburg.be

Win gratis kaarten voor de première in Beveren!

MSLO geeft 5x2 tickets weg voor de première in CC Ter Vesten op 5 april. Kijk snel naar onze prijsvraag op p. 2!